

Almennur fundur um havnagerðina í Havn

Núverandi arbeiði við havnagerðina í Havn er komið væl ávegis, og menn eru farnir at hugsa um framhaldið, tí sjálvt um tað eru stórverk, ið gjörd eru, liður einki at Havnin verður kyrrupláss; enn er opið fyri havalðuni, so tað munar, tá ið landsynningur er grummur, soleiðis sum hann tíðum hevur verið tað hesa seinni tíðina.

Mikukvöldið bjóðaði Havnar arbeiðsmannafelag til almennan fund í Sjóneikarhúsinum um hetta mál.

Jóhan Norðfoss legði fyrri og segði, at ætlanin við hesum fundi var, at hoyra frágreiðingar frá býráðslimunum eins og at fundarfólkið skuldi geva sína hugsan til kennar, soleiðis at tað kundi kennast, at tað var Havnar býur sum heild, ið stóð aftan fyri eitt sameint ynski um at fáa innibyrgingina av Havnini fullfórda.

Andreas Ziska, ið hevur verið ein slóðbrótari fyri havnabyggingina, varð valdur til orðstýrara.

Fyrsti røðari var býráðslimurin Jóh. Hansen (Gynnu-Jóannes).

Hann tósaði um tann stóra týðningin tað vildi hava, at havnin var innibyrgd so vinnulivið kundi fáa eitt tryggari stöð at byggja á og vónandi, at allir partar vildu standa samdir í hesum spurningi. Eitt ódnartak vildi tað verða, men hetta máttu allir skattaborgarar verða til reiðar at bera, um hósandi livilíkindi skuldi skapast í Havnar býi.

J. P. Henriksen: Undir krígunum varð játtaður peningur til havnabyggingina, men amboðini, ið arbeiddast skuldi við vóru óhósandi, so arbeiði kom at ganga ov seint. Í 1950 varð farið undir stórarbeiðið. Býráði fór undir at leingja kajuana vestanfyrri. Arbeiðið var mett til 1. milj. kr., men kom at kosta 1.2 milj. aftaná at ein stóur partur av tí, ið gjört var, raplaði niður aftur. Tilboðið uppá arbeiðið eystanfyrri og vestanfyrri var 7 milj. kr., men tilfar og annað var nú vorðið so dýrt, at kostnaðurin kom at vera 8.7 milj.

Onnur pláss hövdu fingið 50 % frá lögtinginum og 25 % av tí, ið lögtingið letur, frá státnum.

Leingjanina eystanfyrri vildi lögtingið einki lata til, og var tað tí tungt hjá kommununi at gera arbeiði. Teir hövdu lænt 4 milj. kr. Frá lögtinginum hövdu teir fingið 1. milj. men hetta var eftir eini 10. ára ætlan og seinasta gjaldið kom ikki at falla fyrr enn í 1959/60.

Arbeiðið verður nú liðugt 3 ár fyrr enn ætlað. Allir vistu hvønn ómetaliga týðning tað hevði havt fyri sildaveiðuna, at kajokið vestanfyrri var liðugt í summar (seinni var upplýst, at 22—23000 tunnur av sild vóru upplagdar har).

Sum nú er hevur lögtingið steðgað allari havnabygging. Allir kassar eru tómir og ringt er at útvega pening í

lötuni.

Fyrr læt státurn alt til havnabygging. Við yvirtøkuna góldu kommunurnar 20 %. Í 1929 var havnagerðin yvirtikin, og kommunan læt gjalda fyri hana 430.000 kr.

Roynt átti at verða at fáa í lag eina skipan, hvar eftir státurn letur 80 % av kostnaðinum.

Kostnaðætlan yvir fullgjigjan av brimgarðum er gjörd. Hon er henda: Molin eystanfyrri 100 m. longdur 5 milj. kr. 50 m. afturat 2.5 milj. Vestanfyri frá Gulakletti: 100 m. 3.175.000 kr. 75 m. afturat 2.3 milj. og viðari 50 m. 1.440.000 kr.

Skal brimgarðurin gera nyttu nýtast okkum einar 6—7 milj. kr. afturat. Hetta er ógjörlikt hjá Havnini at fara undir einsamöll.

Hanus við Høgadalsá: Havi lisið Tingakross síðani 1901 og sæð, hvussu ivasamir menn hava verið um havnabyggingina. At kajplássi vestanfyrri var gjört og hevði havt tann ómetaliga týðning fyri sildauppskipanina var avbera gott og sigast kundi at her hevði lukkan verið betur enn forstandið Til fulnar vildi hann taka undir við at byrgjast mátti fyri havalðuni, men tað var eitt ódnartak. Peningurin mátti lænast, men standa vit saman, kunnu vit lyfta hesum eisini.

Kjartan Mohr: Býurin verður ongantíð sum Chicago ella Keypmannahavn, men vit mugu byggja soleiðis, at byggingin verður samsvarandi tí,

ið tørvur er á. Eingin havn, eingin býur. Havnin skal geva livibreyð til allan býin omanfyri havnarlagið. Tað má gerast soleiðis, at menn, ið seta virkir á stovn vera tryggjaðir, og vit mugu ikki skiljast í tvinningar: hesi megin ána, hini megin ána. Studningurin frá lögtinginum var munandi skerður, tá teir einans lata til molarnar Torført verður at fáa almennan stuðul hiðani, tí at röra við lögtingið er tað sama-sum at rætta hundi brand, tað er vónleyst.

Viðari nevndi hann, at leingjan av brimgarðinum eystanfyrri 100 m. og vestanfyrri 200 m. vildi kosta 11.525.000 kr.

12 milj. kunnu vit ikki reisa, men 6—7 milj. vil verða ein stóur bati.

Eg eri ikki bangin fyri at fara undir at reisa henda pening. Vinnmenn okkara danir vilja ivaleyst hjálpa okkum.

Aðrir røðarar vóru Mortan Karlsson, Elias Johansen, Knút Wang, A. Ziska, Niels úr Skúvoy og Jens Olaus Joensen.

Fundurin endaði við, at viðtaka eitt skriv til býráðið við áheitan um at arbeiða fyri fullkomnari innibyrging av Havnini.

Henda samtykt var einmælt.

Tað kendist á monnum, at hetta var ein álvarsamur og átrokandi spurningur og allir vóru teir samdir um at gera sitt ýtasta fyri at fullføra havnabyggingina soleiðis, at Havnin at enda verður kyrrupláss og góð havn, bæði sum skipaleiga og fyri vinnulívsvirktøkur á landi.

Millumlanda fiskivinnusáttmáli 1946 — sitandi nevndin

Landsstýrið hevur sent blaðnum soljóðandi skriv:

Annar fundur sitandi nevndarinnar aftir millumlanda fiskivinnusáttmálanum frá 1946 var hildin í London í hesari vikuni. Sendimenn vóru móttir frá 11 londum, sum eru limir, Belgia, Danmark, harundir Føroyar, Fraklandi, Islandi, frska fristatunum, Hálandi, Noreg, Portugal, Spania, Svøriki og Bretlandi. Polen var umboðað við einum observatøri.

Eftir innbjóðing nevndarinnar vóru eisini observatørar frá Vesturtýsklandi tilsteðis, sum bóru fram ta vón, at Vesturtýskland eftir góðkenning forbundsdagsins kom uppá sáttmálan og inn í nevndina tíðliga í 1954.

Uppskoti vóru sett fram av ymsum umboðsmönnum um broytingar í sáttmálanum (sum skal koma í gildi 5. apríl 1954) viðvíkjandi meskavíddini, fiskastøddum, sum fiskiskip kunnu taka inn til landingar og sølu og farvati, sum sáttmálin skal galda.

Umboðsmenn samtyktu einmælt sum bráðfongis reglu, sum ikki mátti fara útum 2 ár frá 5. apríl 1954, minst meskavídd skuldi vera 75 mm istaðin fyri 80 mm á leiðum, har 80 mm er fyriset undir annex I í sáttmálanum.

Eftir tí muni til at skilja burtúrur, sum vitkapliga er prógvað at vera millum snurruváð og trol, eintust alliruttan Noreg, sum vildi kanna málið gjøllari fyrst, áðrenn endaliga stóðu teirra, eftir uppskoti frá Bretlandi, at minsta meskavíddin fyri snurruváð frá 5. apríl skuldi vera 70 mm á teim leiðum, har sáttmálin nú fyrisetur 80 mm meskavídd og 100 mm á leiðum, har hann fyrisetur 110 mm.

Spurningurin um fiskiskap í idn-

aðar endamáli, harundir fisking av óbunum fiski av fiskaslögum, sum eru undir sáttmálanum, var tikin til umhugsunar eftir uppskoti frá donsku umboðsmönnum. Sum ein fyriskipan, sum tórvær gjølligari viðgerð á næsta fundi, skjeyt nevndin upp, at Danmark skuldi gera hósandi skipan til regulering av hesum fiskaslagi, og eftirlíkaði í millumbilinum at biðja millumlandanevndina viðv. havkanningum um vísindalig ráð um treytirnar fyri, at tilíkur fiskiskapur kundi loyvast uttan skaða fyri tey fiskaslög, sum sáttmálin hevur sum endamál at varðveita.

Nevndin hevði til umhugsunar at viðka óki sáttmálans suðureftir frá 48° norð breidd til eisini at umfata farvótini framvið atlantstrend Fraklands, Spania og Portugals. Hesi lond eintust um at umhuga málið teirra millum og seta fram endaligt uppskot til nevndina.

Tað var samtykt, at øll lond skuldu siga nevndini frá sínum tiltøkum til styrkingar av krøvum sáttmálans og tey tey á næsta fundi skuldu gera vari við, um eftirynskjandi var, at onnur tiltøk verða gjörd hesum viðvíkjandi.

Nevndin tók uppáttur tær ymsku útleigingar, sum frammi hövdu verið á fyrsta fundinum, og fingi at vita, at Bretland ríkisstýrið hevur ætlað at fyrileggja øllum londum undir sáttmálanum uppskot til broytingar í sáttmálanum, sum kundi greiða øll ivamál og útinnna tað, sum ætlandi var eitt felags ynski, at varðveitingartiløk nýtust ikki at vera avskilaði til meskuvíddir og fiskastøddir.

Nevndin tók við gleði ímóti innbjóðing frá Danmark um at hava næsta fundin í København í mai 1954.

Soleiðis samtykt til kunngerðar í blóðnum.

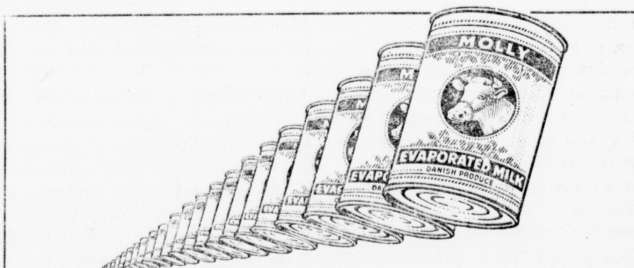
7. november 1953.

K. Djurhuus, lögmaður.

Debes Christiansen, skipari.

Við »Drottningini« leygdagin kom nýggi kommunulæknin á Sandi. Tað er Chr. Henriksen, ið áður hevur verið lækni í Rudkøbing.

»Tjaldur« fer til Danmarkar í dag. »Trondhjem« fór úr Keypmannahavn í gjár.

Et kvalitetsprodukt fra
1/2 DEN DANSKE MÆLKEKONDENSERINGSFABRIK
 (THE DANISH CONDENSED MILK FACTORY LTD.)
HAKSKOV DANMARK